



Sygn. akt V KK 25/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. M.**,

skazanego z art. 280 i in. k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 18 stycznia 2018 r., VII Ka [...],

utrzymującego w mocy Sądu Rejonowego w K.

z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt II K [...],

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej utrzymania w mocy rozstrzygnięcia o karach za przestępstwo z pkt. 1 wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt II K [...] i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 października 2017 r. (sygn. akt II K [...]) M. M. został uznany winnym czynu z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., za który wymierzono mu karę 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie oraz czynu z art. 245 k.k. za który wymierzono mu karę 1 roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Kary te połączono węzłem kary łącznej w wymiarze 2 lat ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Ponadto na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzono oskarżonemu karę grzywny w kwocie 100 stawek dziennych, każda po 20 zł.

Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. z dnia 18 stycznia 2018 r. (sygn. akt VII Ka [...]).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację na korzyść skazanego w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu rozstrzygnięciu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów art. 440 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k., polegające na tym, że Sąd II instancji, rozpoznając apelację oskarżyciela publicznego wniesioną na niekorzyść oskarżonego, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów nie przekroczył z urzędu granic środka zaskarżenia i utrzymał rażąco niesprawiedliwe orzeczenie Sądu I instancji, wydane z obrazą art. 33 § 2 k.k., polegające na wymierzeniu na tej podstawie – skazanemu M. M. - kary grzywny obok kary ograniczenia wolności, podczas gdy przepis ten dopuszcza możliwość wymierzenia grzywny kumulatywnej tylko obok kary pozbawienia wolności.”*

Podnosząc powyższy zarzut Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Rację ma Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, iż żaden przepis części ogólnej kodeksu karego nie przewiduje możliwości orzeczenia obok kary

ograniczenia wolności dodatkowo grzywny. Art. 33 § 2 k.k., na jaki powołał się Sąd I instancji, stanowi jedynie, że sąd może wymierzyć grzywnę także obok kary pozbawienia wolności, jeżeli sprawca dopuścił się czynu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub gdy korzyść majątkową osiągnął.

Sąd odwoławczy, pomimo, że apelacja prokuratora na niekorzyść nie zawierała zarzutu w tym zakresie, powinien, przeprowadzając kontrolę odwoławczą, wyjść poza granice środka odwoławczego i na podstawie art. 440 k.p.k. zmienić orzeczenie w tym przedmiocie. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie sądów powszechnych, kara rażąco niewspółmierna to wyłącznie taka kara, której nie da się zaakceptować z powodu różnicy o randze zasadniczej (tak trafnie Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. akt II AKa 572/17). W niniejszej sprawie niewątpliwie, pomimo wymierzenia kary ograniczenia wolności w najwyższym możliwym wymiarze (2 lata) dodatkowo orzeczono grzywnę, której ustawodawca w takiej konfiguracji wyroku skazującego nie przewidział. Nie ma więc wątpliwości, że skazanemu wymierzono karę ponad to, co wedle regulacji ustawowych mógłby otrzymać.

Z uwagi na przedstawione powyżej argumenty oraz kierunek kasacji nie ma potrzeby uchylania całości orzeczenia. W ponownym postępowaniu rozpoznanie sprawy powinno ograniczyć się do wymiaru kary za czyn z pkt. 1 wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt II K [...] oraz ew. rozstrzygnięcia co do kary łącznej.